

Marzanna

Autor: Wanda Chotomska

NAD ZIELONĄ BZEKĄ
BUSZAMY GROMADĄ,
WESOŁYM POCHODEM,
NIESIEMY MARZANNĘ
NAD ZIELONĄ WODĘ.
PŁYŃ SOBIE, MARZANNO,
SZUMIĄCYM POTOKIEM,
NA MORZE SZEROKIE,
NA MORZE GŁĘBOKIE.
ZGIŃ, PRZEPADNIJ, ZIMO
I NIE WRACAJ DO NAS,
NA PRZYJĘCIE WIOSNY
OTWÓRZMY RAMIONA.
A TERAZ, GDY ZIMA
POSZŁA JUŻ DALEKO,
ZATAŃCZ Z NAMI,
WIOSNO

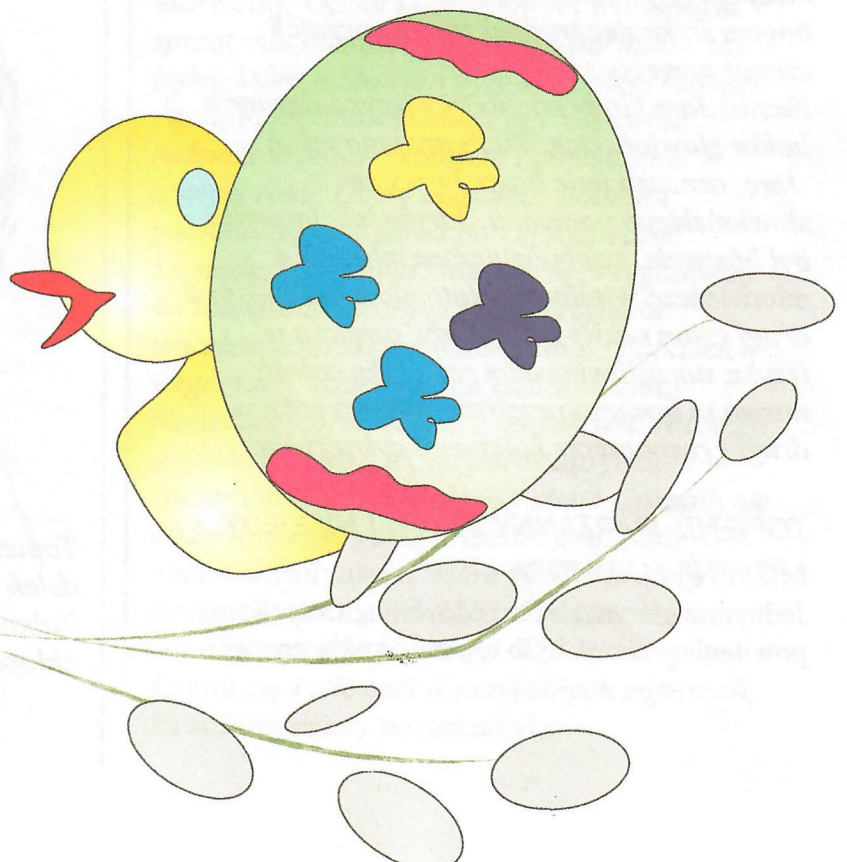
*Chcielibyśmy złożyć Państwu
najlepsze życzenia z okazji
Świąt Wielkiej Nocy. Niech ten
wyjątkowy czas napelni wszystkie
serca zrozumieniem i miłością do
drugiego człowieka. Proszę także
przekazać wyrazy pamięci swoim
bliskim przy świątecznym
śniadaniu.*

Redakcja

WIADOMOŚCI w skrótce

- Remont Warsztatu dobiegł końca. Nowe lampy, nowe podłogi, nowe kolory i nowe oznakowanie placówki spełniające wymogi dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Jest jasno, czysto i schludnie. Aż chce się pracować.
- Z początkiem bieżącego roku zmienił się profil wielu pracowni. Nie mamy już pracowni teatralno-muzycznej, ceramicznej i papieroplastyki. Ich miejsce zajęły pracownie edukacyjno artystyczna, dekoratorsko-modelatorska oraz florystyczna.
- Wymieniła się część kadry Warsztatu: psychologiem jest teraz pani Agata, tyflopedagogiem pani Iwona, rehabilitację ruchową prowadzi pani Beata, terapeuta w pracowni edukacyjno-artystycznej jest pani Ola, pracownię techniczną prowadzi pani Iza (pani Kira prowadzi teraz pracownię dekoratorsko-modelatorską), a pani Marta jest florystką.

TRADYCJE W PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY

Na podst. materiału Piotra Kizewskiego

Pierwszy dzień wiosny, przypadający 21 marca, jest dniem szczególnym. To symboliczne zakończenie zimy i powitanie wiosny. Tego dnia od zarania dziejów, ludzie urządzali święta ku czci nadchodzącej wiosny, która symbolizowała życie. Jednocześnie żegnano zimę, utożsamianą ze śmiercią i stagnacją.

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY – JARE GODY U DAWNYCH SŁOWIAN

Słowianie uwielbiali imprezy i radosne obrzędy, a koniec zimy był doskonałym powodem, by je organizować. Z czasem powstał cały cykl ludowych tradycji, obyczajów i magicznych obrzędów związanych z przepędzaniem zimy. Wierzenia

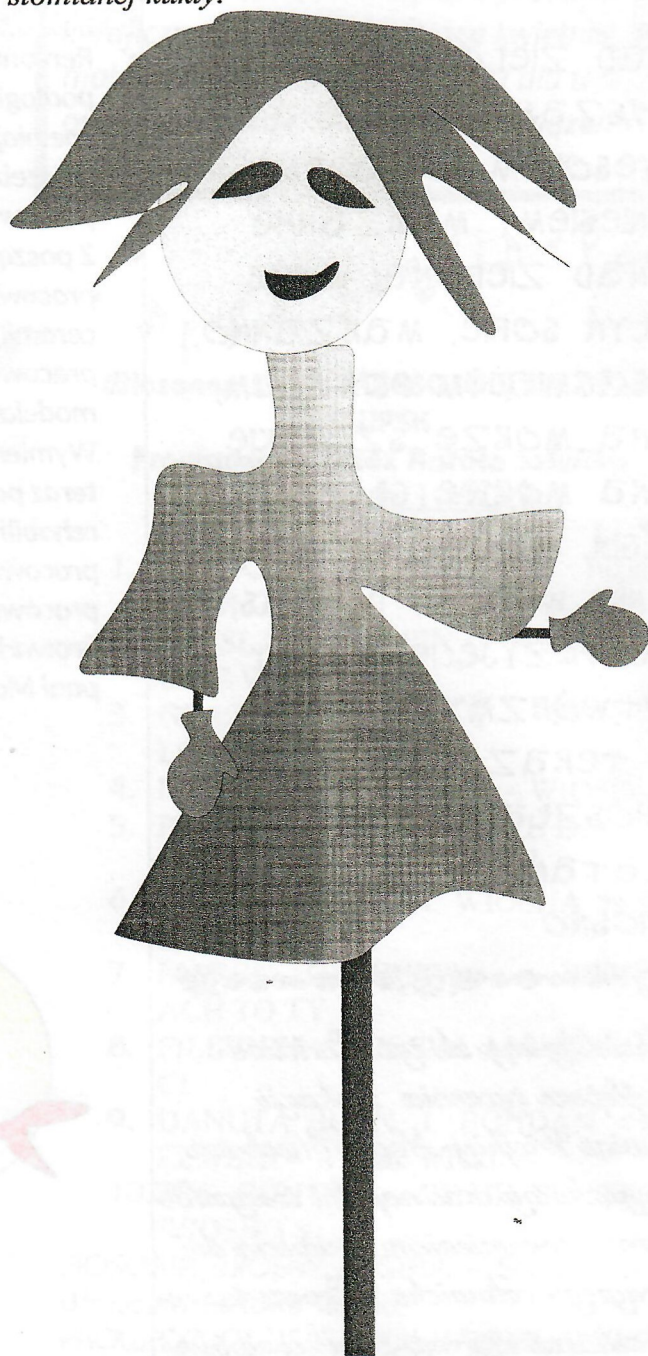
Słowian koncentrowały się na niezwyklej więzi, jaka łączyła ich z siłami natury. Cały panteon słowiańskich Bogów, demonów i mitycznych istot, bezpośrednio lub pośrednio związany był z przyrodą. Nie dziwi się fakt, że wszelkie zmiany zachodzące w naturze, postrzegane były jako swoisty kontakt z siłami wyższymi. Jare Gody czyli tak zwane Jare Święto, było niczym innym, jak składaniem podziękowania bogom za koniec trudnej zimy i początek czegoś nowego.

Nazwa Jare Gody pochodzi z języka dawnych ludów słowiańskich. Pierwszy jego człon – Jare, oznacza imię boga Jaryły ze słowiańskiego panteonu. Jaryła lub Jarowita był bóstwem, symbolizującym młodość i młodzieńczą witalność. Natomiast słowo – god, drugi człon nazwy Jare Gody, oznacza w języku starosłowiańskim rok. Jako całość nazwa ta oznacza przejście jednego roku w drugi i rozpoczęcie kolejnego cyklu życia.

TOPIENIE MARZANNY ZWANIEJ NIEKIEDY MORENĄ LUB MORĄ

Jednym z głównych obrzędów magicznych, powitania wiosny, było topienie kukły znanej

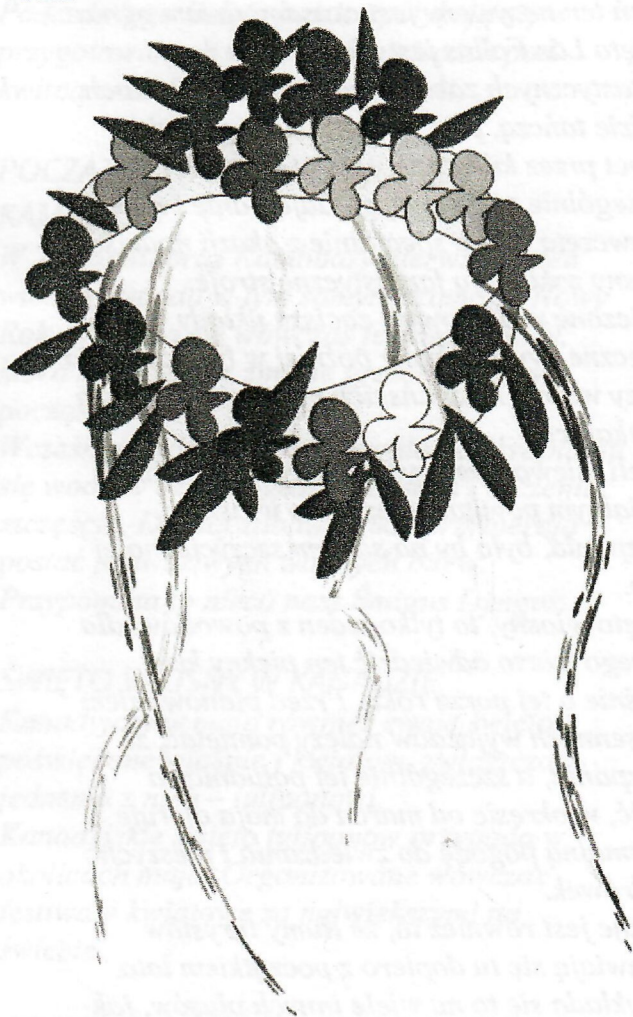
Marzanną. W niektórych rejonach tradycja ta polegała na paleniu Marzanny lub jej zakopywaniu. W niektórych rejonach zwyczaj topienia marzanny zastąpiony został paleniem słomianej kukły.

Topienie Marzanny odbywało się w pierwszy dzień wiosny lub równonocy wiosennej. Zabawie towarzyszyły śpiewy i tańce. Poza tym chłopcy popisywali się umiejętnością

chłopcy popisywali się umiejętnością strzelania z bata, a dziewczęta grą na przeróżnych instrumentach. Zwyczaj topienia Marzanny znany jest w Polsce zachodniej, a także w niektórych częściach Litwy, Rosji, Białorusi i Ukrainy. Z czasem zwyczaj ten został przyjęty także przez Czechów, Węgrów i Bułgarów, ale ma on tam nieco inną formę. Gra na instrumentach i wymyślne hałasy, miały za zadanie nie tylko bawić, ale także odegnać znienawidzoną zimę i przeróżne słowiańskie demony i złe duchy.

GAIK ZWANY TEŻ MŁODE LATKO LUB CHOJNA – POŚWIĘCONY DZIEWANNIE
Dziewanna była boginią lasów, łowów i wiosny. W panteonie słowian była również bóstwem odpowiedzialnym za opiekę nad zwierzętami oraz patronką szczęśliwej miłości. Obraz przedstawiający cztery wcielenia pór roku.

W Jare Gody, zwykle po topieniu Marzanny, dziewczęta i młodzi chłopcy, udawali się do

różnymi upominkami dla bogini. Następnie młodzi ludzie brali z sobą wystrojone drzewko i chodzili z nim po wsi. Często również grano na instrumentach i tańczono. Zwyczaj ten znany jest do dziś na Podlasiu gdzie nazywa się go – Chodzeniem z królową. Po zakończeniu zabawy, drzewko wracało do lasu, który od tej pory przez cały rok uważany był za święty gaj. Spotykali się w nim narzeczeni, którzy prosili boginię Dziewannę o błogosławieństwo.

WIOSENNE PORZĄDKI

Popularną tradycją było wiosenne sprzątanie. Dokładnie zamiatano chaty, obejścia i pomieszczenia gospodarcze. Skrupulatnie wietrzono wszystkie izby, strychy i piwnicy. Poza tym prano ubrania i zmieniano pościel na nową. Wszystko po to, by nic złego nie zagnieździło się w zakamarkach i nie zostało z rodziną na resztę roku. Zwyczaj ten przetrwał do dziś. Gospodynie domowe nie spoczną przed Wielkanocą, nim nie wysprzątają na błysk całego domu, nie wytrzepią dywanów i nie umyjają okien.

MASLANICA W JARE GODY

Maslanica to według badaczy najważniejszy etap Jarych Godów. Była to zabawa następująca po wcześniejszym topieniu Marzanny, Gaiku i obrzędowym wiosennym sprzątaniu domostw. Całe rodziny malowały jajka, które u Słowian były symbolem radości, energii i płodności. Miały one zapewnić ludziom urodzaj, szczęście i powodzenie w nowym roku. Domy okładano ziołami i pachnidłami, by zaraz potem rozpocząć biesiadę, która była kulminacją przygotowań do nadejścia wiosny. Uczty i przyjęcia urządzano na skraju wioski lub na pobliskich wzgórzach. Brały w nich udział wszyscy mieszkańcy oraz goście z innych wsi. Na stoły trafiało wszystko to, co pozostało jeszcze w spiżarniach po odchodzącej zimie. Gospodynie obdarowywały gości kraszankami, czyli malowanymi jajami, które symbolizowały początek życia, płodność i siłę. Urządzano również zawody sportowe. Młodzi chłopcy ścigali się i siłowali w przyjaznych zapasach, ku uciesze reszty mieszkańców.

RADONICA ZWANA WIOSENNYMI DZIADAMI

W ostatni dzień Jarych Godów, ludzie obmywali się w rzekach i strumieniach, a także okładali wzajemnie, dopiero co rozkwitłymi witkami. Miało to oczyścić ich ciała i dusze. Wieczorem tego samego dnia zbierano się w świątyniach, by wspominać przodków i prosić ich oraz bogów o pomoc lub dobre rady. Kult przodków był bardzo silny wśród Słowian. Wierzono, że podczas Jarych Godów, wrota do zaświatów zostają na chwilę uchylone tak, by umarli mogli choćby na chwilę przeniknąć do świata żywych. Zostawiano zatem podarki dla przodków na ich kurhanach. Były to przede wszystkim drobne przedmioty, jedzenie i picie.

JARE GODY I CHRZEŚCIJAŃSTWO

Gdy stare wierzenia zastąpione zostały przez chrześcijańskie dogmaty, a dawni bogowie zepchnięci do świata legend i mitów, kapłani nowej religii przejęli dawne święta i stworzyli nowe. Dziś zamiast Jarych Godów mamy Wielkanoc, a zamiast kolorowych kraszaneek, kolorujemy wielkanocne pisanki. Jednak dawne tradycje i zwyczaje przetrwały pomimo agresywnego i często brutalnego działania kościoła. Wciąż dobrze się bawimy, obchodząc Śmigus Dyngus, a całe rodziny, zwłaszcza dzieci, wybierają się w pierwszy dzień wiosny, by utopić Marzannę. Odniesień do dawnych wierzeń jest naprawdę wiele, ubrane są jednak w inne tradycje i wypaczone przez chrześcijaństwo.

DZIEŃ WAGAROWICZA W PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY

Wagary w szkolnej definicji są dniem ucieczki z lekcji, czyli samowolnego uchylania się od obowiązków szkolnego przez uczniów i studentów. Dawniej karą dla wagarowicza było przypinanie mu do nogi kawałek deski na łańcuchu. Ludwig Knaus The Truant WaltersAnton Ebert – Mały Wagarowicz. W języku uczniowskim natomiast, jest to dzień wolny od nauki, a przynajmniej nieco luźniejszy, gdyż nauczyciele urządzają wówczas lekcje mniej poważne i raczej zabawne. Pierwszy dzień wiosny, jako dzień

jest już całkiem ciepło i pomysłów na spędzenie czasu nie brakuje. Bardziej racjonalne i zarządzane przez ludzi z wyobraźnią szkoły organizują festyny i zabawy dla uczniów, którzy i tak uciekli by z lekcji.

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY NA ŚWIECIE

Pierwszy dzień wiosny jest wielkim wydarzeniem nie tylko w naszym kraju czy regionie. Zakończenie zimy celebrują ludzie na całym świecie.

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY W HISZPANII

Hiszpanie mają swoje święto wiosny zwane Las Fallas. Są to często postaci znanych osób, przedstawione w zabawnych pozach lub sytuacjach. Na zakończenie zabawy kukły są ceremonialnie palone.

W tym samym czasie organizuje się pokazy sztucznych ogni i fajerwerków, dlatego też dzień ten nazywany jest czasami dniem ognia. Święto Las Fallas jest okazją do fantastycznych zabaw na plażach i ogrodach. Ludzie tańczą, piją i wspaniale się bawią, nawet przez kilka dni.

Szczególnie pięknie wyglądają panie i młode dziewczęta, które specjalnie z okazji nadejścia wiosny zakładają fantastyczne stroje. Ćwiczone w domowym zaciszu układy taneczne, wykonywane później w blasku ognia i przy wtórze hiszpańskich rytmów wyglądają urzekająco.

Jeżeli miałbym wybrać miejsce, w którym chciałbym powitać wiosnę, to właśnie Hiszpania, było by na samym szczycie mojej listy.

Święto wiosny, to tylko jeden z powodów, dla którego warto odwiedzić ten piękny kraj właśnie o tej porze roku. Przed planowaniem wiosennych wyjazdów należy pamiętać, że Hiszpania, a szczególnie jej południowa część, w okresie od marca do maja oferuje optymalną pogodę do zwiedzania i pieszych wędrówek.

Ważne jest również to, że tłumy turystów pojawiają się tu dopiero z początkiem lata. Przekłada się to na wiele innych plusów, jak na przykład ceny wiosną są w Hiszpanii dużo bardziej przystępne niż te w szczycie sezonu. No i oczywiście kwitnące, wiosenne kwiaty!

Hiszpania splywa kolorami i pachnie jak wnętrze drogiej perfumerii.

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY W SZWAJCARII
W Szwajcarii święto wiosny organizuje się w chwili, gdy na drzewach i w ogrodach pojawiają się pierwsze kwiaty.

Kulminacją święta wiosny w Szwajcarii jest palenie wielkich ognisk i wrzucanie do nich postaci zimowego bałwana. Dla lepszej zabawy, w bałwanie ukrywa się przeróżne łatwopalne substancje, a czasem środki wybuchowe.

ŚWIĘTO WIOSNY W JAPONII

Japońskie powitanie wiosny łączy się ze świętem kwiatów noszącym nazwę – Hanami. Święto to opiera się na podziwianiu piękna kwiatów kwitnącej wiśni. Jest to święto symbolizujące życie i jego krótkotrwałość. Podczas tego święta ludzie spotykają się w przygotowanych wcześniej miejscach pod kwitnącymi drzewami wiśniowymi.

POCZĄTEK WIOSNY W TAJLANDII I KAMBODŻY

W Tajlandii oraz Kambodży pierwszy dzień wiosny wypada w tym samym czasie co Nowy Rok. Urządza się wówczas festiwale wody, która symbolizuje zmycie grzechów i nowy początek.

Wcześniej święto wody polegało na skrapianiu się wodą w celu błogosławieństwa i życzenia szczęścia. Dzisiaj zabawy takie przybierają postać prawdziwych wodnych bitew.

Przypomina to nieco nasz Śmigus Dyngus.

ŚWIĘTO WIOSNY W KANADZIE

Kanadyjczycy mają również swoje święto poświęcone wiosnie i kwiatom, zwłaszcza jednemu z nich – tulipanowi.

Kanadyjskie święto tulipanów przypada w okolicach maja. Organizowane wówczas festiwale kwiatowe są największymi na świecie.

OBCHODY POCZĄTKU WIOSNY W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Amerykanie czekając na wiosnę pilnie przysłuchują się najsłodszyemu na świecie

świszczakowi. Zwierzak, któremu na imię Phil, mieszka w swej norze mieście Punxsutawney w Pensylwanii. Cała tajemnica polega na tym, że gdy Phil wychodzi po raz pierwszy z nory i nie zobaczy swojego cienia, jest znakiem, że wiosna tuż tuż. Gdy jednak zobaczy cień i przestraszony cofnie się do nory, można mieć pewność, że zima będzie długa i ciężka. Jedną z dziwniejszych tradycji wiosennych o jakiej słyszeliśmy, jest palenie skarpetek w połowie marca. Ma to symbolizować rozpoczęcie nowego sezonu rekreacyjnego oraz gier i zabaw na świeżym powietrzu.

ŚWIĘTO WIOSNY NA BALI

Balijczycy świętują wiosnę w tym samym czasie co Nowy Rok. Zabawa trwa kilka dni i zaczyna się przed równonocą. Mieszkańcy wyspy dokonują rytuału oczyszczenia w lokalnych rzekach lub na plażach. Następnie dokonuje się egzorcyzmów i wypędzenia złych duchów. W tym czasie organizuje się pochody z przygotowanymi wcześniej figurami i postaciami mającymi odstraszać złe duchy. Głównym świętem początku wiosny i Nowego Roku jest Nyepi – Dzień Ciszy. Jest to najważniejsze dla Balijczyków święto. Podczas Nyepi ludzie pozostają w domach by ustrzec się przed demonami. Wyłączony zostaje prąd, TV i Internet. Cała wyspa zamiera. Nie działają nawet lotniska i porty.

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY W INDIACH

Hindusi witają wiosnę w święto zwane Holi. Jest to niezwykle festiwal kolorów.

Święto to organizuje się zaraz po pełni księżyca w marcu. Pierwszym dniem święta jest ognia, podczas którego pali się wielkie ognie, mające symbolizować pokonanie zła i zwycięstwo dobra. Chwila ta jest pełna tańców, śpiewów i muzyki.

Faktyczne obchody święta Holi rozpoczynają się dnia następnego. Tradycją jest walka na kolory. Uczestnicy zabawy obsypują się kolorowym pyłem, a następnie polewają wodą. Dzięki tej tradycji tłumy ludzi wyglądają bajecznie. Wszyscy spowici są w przeróżne, jaskrawe barwy. Zabawa przypomina nieco nasz śmigus dyngus tyle, że jest dużo bardziej kolorowo no i w zabawie biorą udział wszyscy, bez względu na status społeczny czy wiek

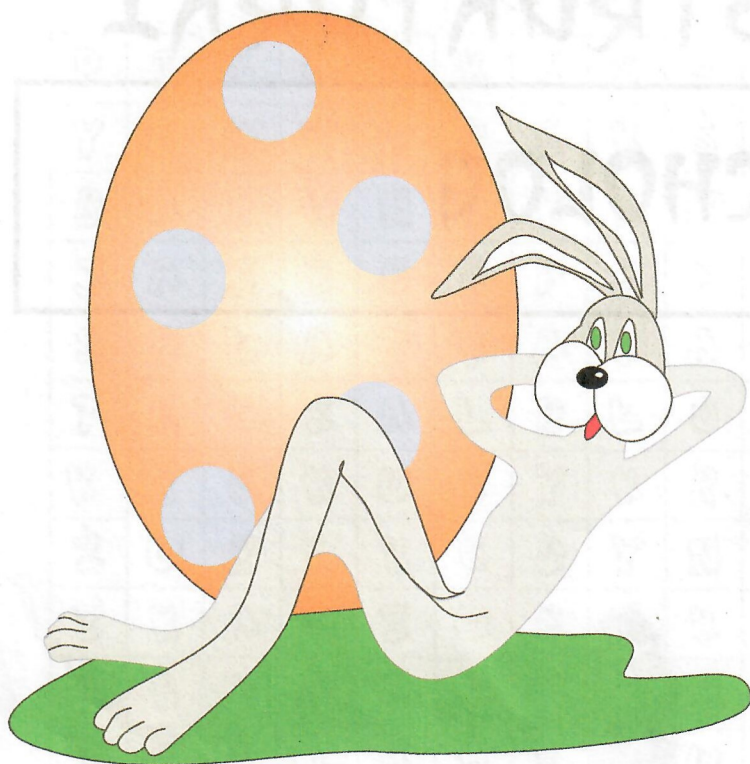
WYKREŚLANKA Z HASEŁEM

P	I	S	A	N	K	I	S	B	U	K	S	Z	P	A	N	Y
Y	M	A	Z	U	R	E	K	Ś	W	I	E	C	O	N	K	A
B	A	R	W	N	I	K	I	M	K	R	O	P	I	D	E	O
J	A	J	K	O	B	P	R	Z	E	B	I	Ś	N	I	E	G
S	A	E	A	T	K	A	K	A	C	Z	E	N	I	E	C	O
T	E	C	Z	A	L	B	E	O	T	O	N	A	R	C	Y	Z
K	R	O	K	U	S	Y	K	R	Ó	L	I	C	Z	E	K	I
Ż	U	R	E	K	C	D	Y	N	G	U	S	B	U	R	Z	A
Z	K	A	C	Z	U	S	Z	K	A	B	A	R	A	N	E	K
R	O	Z	T	O	P	Y	N	K	O	S	Z	Y	C	Z	E	K
B	O	C	I	A	N	E	K	U	R	C	Z	A	C	Z	K	I
P	A	L	E	M	K	A	T	P	A	R	A	S	O	L	K	A
K	R	A	P	E	O	M	Y	K	I	S	T	R	O	I	K	O
K	A	L	O	S	Z	K	I	P	E	L	E	R	Y	N	A	P
M	A	R	C	E	P	A	N	I	D	E	S	Z	C	Z	Y	K
M	A	S	K	O	T	K	A	E	L	A	T	A	W	I	E	C
K	A	E	U	Ż	A	S	E	R	N	I	K	N	M	A	K	I
P	O	S	T	I	M	A	K	O	W	I	E	C	K	O	S	Z
C	Z	A	P	L	A	R	Z	O	D	K	I	E	W	K	A	E
M	P	R	Z	Y	L	A	S	Z	C	Z	K	A	S	I	E	W
M	A	R	G	A	R	Y	T	K	I	A	Ś	M	I	G	U	S
W	A	R	K	O	C	Z	Y	K	R	W	I	E	R	S	Z	E
P	O	W	Ó	D	Ż	Z	C	Z	A	S	S	E	O	Ń	Ć	E
R	Ó	W	N	O	N	O	C	A	Z	A	J	A	C	Z	E	K
Z	A	K	A	L	E	C	N	P	O	M	I	D	O	R	E	K
P	L	U	C	H	A	N	R	O	Z	L	E	W	I	S	K	O
P	O	R	Z	A	D	K	I	Y	M	A	R	Z	A	N	N	A

NASZE INSTRUKTORKI

PSYCHOLOG

Na stronie 6 naszej „Gazetki WTZ” znajdziecie **WYKREŚLANKĘ Z NASEM**. Po zamazaniu wszystkich wyrazów związanych z wiosną i świętami wielkanocnym. Litery, które pozostaną nie skreślone, zapisane kolejno utworzą hasło. Rozwiązanie wykreślanki podpisane imieniem i nazwiskiem prosimy składać do red. Kamili Lejnik z pracowni poligraficznej do końca miesiąca kwietnia. W maju będą losowane upominku dla trzech osób, które złożą terminowo rozwiązania wykreślanki.

Wiosenna LISTA PRZEBÓJÓW WTZ PZN SŁUPSK

Prowadzona przez Rafała Szlufika
(notowanie nr. 1 //2022r.)

HUMORKI REDAKTORKI

Idzie żółw bez skorupy.

- co się stało- pytają?- pytają kole-
dzy.

- wyprowadziłem się z domu.

-Jasni! Dlaczego się spóźniłeś
na lekcję?

- sama pani mówiła, że dzwonek jest
dla nauczycieli...

Rozmawiają dwa ślimaki.

- zobacz- chwali się jeden.- Jak spojrzę
w lewo, to jest wschód słońca.

Jak spojrzę w prawo, to jest zachód
słońca!

Pracownik dzwoni do szefa;

- szefie, spóźniłem się do pracy.

Mam problem z oczami.

- jak?

- dopiero je otworzyłem.

1. SKALDOWIE – WSZYSTKO KWITNIE
UKOŁO
2. CZESŁAW NIEMEN – NIM PRZYJ-
DZIE WIOSNA
3. GRAŻYNA ŚWITAŁA – TY I MI-
ŁOŚCI WIOSNA
4. LILIANA URBAŃSKA – WIOSNA
5. PTAKI – JESZCZE BĘDZIE DLA NAS
WIOSNA
6. PARTITA – KIEDY WIOSNA BUCH-
NIE MAJEM
7. MAREK GRECHUTA – WIOSNA,
ACH TO TY
8. FILIPINKI – WIOSNA MAJEM WRÓ-
CI
9. DANUTA RINN I BOHDAN CZY-
ŻEWSKI – W JAK WIOSNA
10. PRO CONTRA – GDZIE TY JESTEŚ
WIOSNO

PIosenką WIOSNY ZOSTAJE – Skaldowie –
Wszystko kwitnie ukoło.

PROWADZĄCY LISTĘ RAFIK WYBRAŁ UTWO-
RY DO WIOSENNEJ LISTY PRZEBÓJÓW ZE
SWOJEGO ARCHIWUM MUZYCZNEGO
DLA WTZ PZN SŁUPSK.